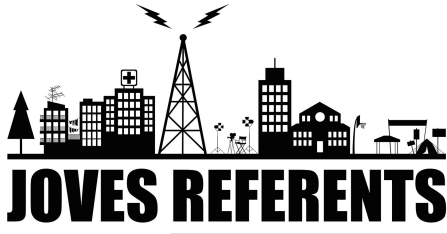

Think tank
d'agents de sensibilització

Recomanacions de bones pràctiques
per a erradicar el racisme i l'estigma d'origen
i promoure la diversitat a l'àmbit del:

Periodisme

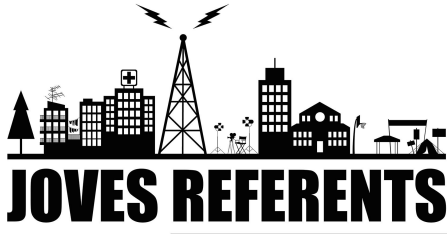
Think tank
d'agents de sensibilització

Què és el ***Think tank*** d'agents de sensibilització del **JOVES REFERENTS**?

JOVES REFERENTS és un programa que des de l'any 2013 té com a objectiu fomentar la participació activa de persones joves afectades pel racisme o l'estigma d'origen en els àmbits de l'educació i la intervenció social, així com en altres àmbits on la diversitat encara és una assignatura pendent.

La principal línia d'acció d'aquest programa és la formació constant d'agents de sensibilització en matèria de diversitat, interculturalitat i prevenció de violències. Un cop formades, aquestes persones passen a formar part d'una àmplia xarxa de referents, la comesa comú dels quals és contribuir a la transformació social des de la consciència crítica, el diàleg i la voluntat de construir.

Dins d'aquest marc, el *Think tank* d'agents de sensibilització (o "laboratori d'idees") és un espai de trobada regular on persones de diferents generacions formades entre l'any 2013 i l'any 2020 reflexionem al voltant de problemàtiques socials actuals, amb el propòsit d'idear propostes de millora, executables ja sigui de manera independent des del propi programa o bé en col·laboració amb organismes públics i privats que hi tinguin competències. L'enorme diversitat experiencial del grup de persones que constituïm el *Think tank* fa possible treballar un ampli ventall de temàtiques des d'un coneixement personal, la qual cosa enriqueix l'exercici intel·lectual col·lectiu del qual neix cadascuna de les nostres propostes.

Think tank
d'agents de sensibilització

Resum executiu de recomanacions

Les següents recomanacions de bones pràctiques, presentades en un format breu i concís, s'han elaborat en el marc d'una trobada específicament centrada en aquesta temàtica, i el doble objectiu de compartir-les amb vostès és, per una banda, traslladar-los algunes de les principals inquietuds i necessitats exposades per les persones del grup, i, per altra banda, sembrar la possibilitat de col·laborar en la seva posada en pràctica.

- **Assegurar mitjançant regulacions específiques la presència i la participació activa de persones afectades pel racisme i l'estigma d'origen a la plantilla de professionals dels mitjans periodístics de major abast, focalitzant-se en el sector televisiu.**

Es considera que la diversificació de les plantilles professionals és clau de cares a assolir un exercici periodístic plural, que sigui sensible i coherent amb la diversitat d'experiències i realitats que descriu, analitza i difon. Per una banda, cal comptar amb professionals amb una autèntica sensibilitat i consciència crítica respecte les problemàtiques del racisme i l'estigma d'origen per tal de poder trencar amb la desinformació i amb el tractament estereotipant i tendenciosos que existeix al voltant de determinades temàtiques. Per altra banda, reconeixent la influència dels mitjans audiovisuals en la generació d'imaginari col·lectiu massiu, cal comptar amb figures de periodisme televisiu que reflecteixin part de la diversitat poblacional en què vivim, superant d'aquesta manera la tendència a incloure perfils minoritaris només en clau testimonial.

- **Centralitzar i instaurar constància en la difusió dels canals de queixa i denúncia davant casos de desinformació, assegurant, alhora, que els procediments a seguir siguin clars, breus i accessibles per a tothom.**

Es considera que, tot i existir diversos canals (tant generals com específics) a través dels quals es pot actuar davant casos de desinformació, cal posar

Think tank

d'agents de sensibilització

aquests recursos a disposició de la població de manera més centralitzada i constant, per tal de generar i generalitzar l'hàbit de participar activament en el control de qualitat de la informació. De la mateixa manera que durant situacions excepcionals —com ara l'actual crisi de la COVID-19— es fan campanyes molt prolíferes en aquest sentit, es podria valorar la possibilitat d'incorporar un avís sistemàtic a tots els mitjans de comunicació, convidant les persones a fer servir aquests canals d'actuació, sempre que puguin aportar una contrainformació degudament fonamentada. D'altra banda, cal assegurar que les actuacions es puguin dur a terme en altres formats apart del digital, de cara a no subjugar la participació a la bretxa digital. Finalment, es recomana que totes les queixes i denúncies siguin seguides per una resposta transparent, en la qual es detalli el recorregut de l'aportació realitzada.

- **Sistematitzar que professionals en actiu i professionals en potència de l'àmbit periodístic rebin formació especialitzada en diversitat i representativitat, en el format de cursos de sensibilització i d'assignatures o mòduls universitaris, respectivament.**

Es considera que la perspectiva de la diversitat, així com la sensibilitat i la prudència a l'hora d'analitzar i transmetre informació sobre determinades temàtiques, han de ser competències obligades en l'exercici periodístic, i mai quedar subjectes a la voluntat individual d'especialitzar-s'hi. Aquesta recomanació s'inspira en l'exemple del periodisme amb perspectiva feminista, cada vegada més present en la formació de nous professionals i en la quotidianitat de molts mitjans de comunicació.

- **Impulsar processos participatius oberts per a opinar sobre el tractament de *trending topics*, especialment durant períodes marcats per esdeveniments excepcionals.**

Es considera que els *trending topics*, ja siguin arran de problemàtiques sostingudes o d'esdeveniments excepcionals puntuals, donen peu a tanta informació i opinions de qualitat com a informació i opinions que manquen

Think tank

d'agents de sensibilització

d'objectivitat, dades i coherència argumentativa. Aquest tipus d'informació i opinions tenen la capacitat de ser summament damnificants i, per tant, cal comptar amb la participació del conjunt de la població pel que fa a la seva prevenció i regulació.

- **Comptar amb òrgans o subòrgans oficials de consulta professional pel que fa al tractament de temàtiques d'alta sensibilitat, així com també d'altres temes relacionats amb la diversitat sobre els quals no es té coneixement o bé no se'n té a un nivell detallat.**

Es considera que tota institució, inclosa la institució periodística, ha d'estar permanentment assessorada per diversos ens que ajudin a assegurar una pràctica d'acord a les complexitats canviants de la realitat en què vivim. Els mitjans de comunicació, en tant que principals difusors de les agendes polítiques i socials de cada moment, han d'assumir responsabilitat sobre la seva capacitat d'influència i incorporar tots els mecanismes que calgui per a assegurar que no es generi o es reproduïxi informació en base a estereotips, rumors, prejudicis o pressions ideològiques.

Contacte

En cas de tenir interès en conversar i reflexionar més en detall sobre aquestes i altres recomanacions, us convidem a posar-vos en contacte amb nosaltres, escrivint un correu electrònic a:

jovesreferents@ceai.cat

Atentament,

L'equip de **JOVES REFERENTS**
www.jovesreferents.org